

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ)

The Developing Instructional Administrative Management System Applied According to Flipped Class Room Instructional for Small Primary Schools Under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2 (A Case Study of Ban Huai Hai School, Khon San District, Chaiyaphum Province)

วรรณภรณ์ นิตยกุลเศรษฐ์¹

Wutsaporn Nittayakulset¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 3) ศึกษาวิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 5) ทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ระยะ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 234 คน จาก 60 โรงเรียน ระยะที่ 3 ศึกษาวิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู จำนวน 6 คน จากโรงเรียนต้นแบบ 2 โรงเรียน ระยะที่ 4 พัฒนาระบบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบ ใช้แบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ระยะที่ 5 ทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ระบบ ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม แบบประเมินผลระบบ และแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน และหาค่าความต้องการจำเป็น

¹ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

¹ School Director, Senior Professional, Ban Huai Hai School, Khon San District, Chaiyaphum Province

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) วิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก คือ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การฝึกอบรม การนิเทศภายใน การให้คำปรึกษา การกระจายอำนาจ และการปฏิบัติงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก 5) ผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการประเมินระบบโดยรวมมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีผลการประเมินความพึงพอใจต่อระบบอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบ ระบบบริหารจัดการเรียนรู้ ห้องเรียนกลับทาง

Abstract

This study aimed 1) to study elements of instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional 2) to study current and desired situations of instructional system of small primary schools Under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2 3) investigate methods to develop instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools 4) to develop the instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools 5) to study the findings of development instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary school. The research divided into 5 phases, the first phase was studying elements of instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional and assessing the suitability of elements through 5 luminaries, the second phase was studying the current and desired situations of instructional system of small primary schools under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2 used questionnaires to collected data from 234 samples under 60 schools, the third phase was studying methods to develop instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools used interview form to interview key performance were 6 administrators and teachers from 2 pilot schools, the fourth phase was developing a system and assessing the suitability and possibility of system through 5 luminaries, the fifth phase was studying

the feedback of using the system by focus group, system assessment and questionnaire, collected data from administrator teachers and basic education board of sample school. Descriptive statistics used in this research were basic statistics and modified priority needs index.

The result were found: 1) The elements of instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional were 4 elements and 24 sub-elements with the suitability of elements overall were at high level. 2) small primary schools under the office of Chaiyaphum primary of educational service area 2 have the current situation of instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional overall were at moderate level and the desired situation overall were at high level. 3) Methods to develop instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools were team work, participation, training, internal supervision, counseling, decentralization and Deming's cycle PDCA. 4) Developed the instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools included 4 elements 24 sub-elements and the result of system suitability assessed overall were at highest level and system possibility assessed were overall at high level. 5) The result after used instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools, the system suitability and usefulness assessed overall were at highest levels and the result of system satisfaction were at highest level.

Keywords: System development, instructional administrative management system, flipped class room

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาในมาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ทั้งนี้ถือว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาคน พัฒนาคุณภาพชีวิตของ

คนให้ดีขึ้น ประกอบกับในมาตรา 24 ระบุว่า การจัดการเรียนรู้อาจใช้สถานที่ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการ ดังนี้ 1) การจัดหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ใน

ทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน

จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 8-12) โรงเรียนบ้านห้วยไทรเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ตั้งอยู่บ้านห้วยไทร หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีเขตพื้นที่บริการ 2 หมู่บ้าน คือ บ้านห้วยไทร หมู่ที่ 7 และบ้านห้วยซี้ตม หมู่ที่ 3 เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการกิจเพื่อสนองนโยบายในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานที่หลักสูตรกำหนด เพื่อรองรับนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) จากข้อมูลโรงเรียนบ้านห้วยไทรในปีการศึกษา 2560 มีนักเรียน จำนวน 52 คน (10 มิถุนายน 2560) มีครูปฏิบัติการสอนเป็นข้าราชการ จำนวน 3 คน อัตราจ้าง จำนวน 1 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน รวม 5 คน จัดการเรียนรู้โดยใช้วัตกรรมการสอนแบบบูรณาการ (เรียนคละชั้น) เนื่องจากจำนวนนักเรียนมีน้อย ที่ผ่านมารองเรียนบ้านห้วยไทร ประสบปัญหาการจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โรงเรียนมีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน นักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน การบริหารจัดการตั้งอยู่บนพื้นฐานความขาดแคลน

ครูไม่ครบชั้น 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสภาพที่ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการสอน เช่น งานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุ งานอนามัย เป็นต้น ที่สำคัญ คือ ครูต้องปฏิบัติตามหลักสูตรและจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน 3) ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน พบว่า สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุมาจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย ขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียน เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง มีฐานะค่อนข้างยากจน ไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้เท่าที่ควร และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนค่อนข้างน้อย (โรงเรียนบ้านห้วยไทร, 2560: 1-2)

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) คือ การเรียนวิชาที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน หรือรับถ่ายทอดความรู้ที่บ้าน แล้วมาสร้างความรู้ต่อยอดจากวิชาที่รับถ่ายทอดมา ให้เป็นความรู้ที่สอดคล้องกับชีวิต ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีพลัง เกิดทักษะ ที่เรียกว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2556: 9) ห้องเรียนกลับทาง มีกำเนิดขึ้นตามแนวคิดของ Jonathan Bergman และ Aaron Sams ที่ต้องการช่วยนักเรียนที่มีปัญหาตามชั้นเรียนไม่ทัน เพราะต้องขาดเรียนไปเล่นกีฬาหรือไปทำกิจกรรมหรือเพราะเรียนรู้อาจได้ช้า โดยให้เหตุผลที่ควรกลับทางห้องเรียน คือ เพื่อเปลี่ยนวิธีการสอนของครู จากบรรยายหน้าชั้นหรือเป็นครูสอนไปเป็นครูฝึก ฝึกการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่ศิษย์ ฝึกการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่ศิษย์เป็นรายคน หรืออาจเรียกว่า เป็นครูตัวต่อตัว เพื่อใช้เทคโนโลยีการเรียนที่เด็กสมัยใหม่ชอบ คือ ไอ

ซีที หรืออาจเรียกว่าเป็นการนำโลกของโรงเรียนเข้าสู่โลกของนักเรียน คือ โลกดิจิทัลช่วยเด็กที่มีงานยุ่ง ช่วยเด็กเรียนอ่อนที่ชวนชววย ช่วยเด็กที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนตามความสามารถของตน ช่วยให้เด็กสามารถหยุดและกรอกกลับครูของตนได้ ช่วยให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้อื่น เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของการเรียนการสอนให้แก่ผู้ปกครองนำไปสู่การเรียนรู้แบบ Flipped-Mastery Approach 21 (วิจารณ์ พานิช, 2556: 15-19) ห้องเรียนวิทยาศาสตร์แบบกลับทางช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Inquiry – Based หรือเรียนแบบตั้งข้อสงสัยหรือตั้งคำถาม รวมทั้งการใช้เวลาในห้องเรียนกับการปฏิบัติหรือการทดลอง อีกทั้งช่วยให้การเรียนรู้แบบ PBL (Project – Based Learning) ทำได้สะดวกขึ้น เพราะสามารถใช้เวลาในชั้นเรียนทำโครงการและครุมีเวลาช่วยแนะนำนักเรียนได้มากขึ้น ห้องเรียนกลับทางทำให้เกิดการเรียนรู้แบบรู้จริง (Mastery Learning) (วิจารณ์ พานิช, 2556: 24) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ส่งผลให้ผู้เรียน สามารถแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าใช้ความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นไปตามแนวทาง การปฏิรูปความรู้อย่างแท้จริง กอปรกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียน

จากสภาพปัญหาของโรงเรียนบ้านห้วยไทร ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ แก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง และเป็นการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
3. เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
4. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
5. เพื่อทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน

1. ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมิน

ความเหมาะสมขององค์ประกอบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้

โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 595 คน จาก 166 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 234 คน จาก 60 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan สุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยประสานความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 198 ฉบับ คิด

เป็นร้อยละ 84.61

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การศึกษาวิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนแบบ จำนวน 6 คน จากโรงเรียนต้นแบบ 2 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้บริหารและครูโรงเรียนต้นแบบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคสามเส้า

ระยะที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 5 ทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ระบบ ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม แบบประเมินผลระบบ และแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนที่เป็นสถานที่ทดลองใช้ระบบ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสม

สมและประโยชน์ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้ระบบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผลการใช้งานระบบ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประเมินความเหมาะสมและประโยชน์ และสอบถามความพึงพอใจในการใช้ระบบ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (กรณี ศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ) สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1.1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) คณะกรรมการสถานศึกษา 4) ผู้ปกครอง 5) นักเรียน 6) ชุมชน 7) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 8) หลักสูตร หนังสือ/ตำราเรียน 9) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

1.2 กระบวนการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) การวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) การพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) การนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) การประเมินสรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

1.3 ผลผลิต ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลการวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) ผลการพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) ผลการนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) ผลการประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

1.4 ผลย้อนกลับ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ภายในสถานศึกษา และ 3) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชน

ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$)

2. โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) และมีสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$)

3. วิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ การกระจายอำนาจ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และการปฏิบัติงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA

4. พัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้นำความรู้และข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1, 2 และ 3 มาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งระบบบริหาร

จัดการประกอบด้วย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

4.1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) คณะกรรมการสถานศึกษา 4) ผู้ปกครอง 5) นักเรียน 6) ชุมชน 7) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 8) หลักสูตร หนังสือ/ตำราเรียน 9) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

4.2 กระบวนการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) การวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) การพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) การนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) การประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

4.3 ผลผลิต ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลการวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) ผลการพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) ผลการนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) ผลการประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

4.4 ผลย้อนกลับ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ภายในสถานศึกษา และ 3) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชน

ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

5. ผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีผลการประเมินความพึงพอใจต่อระบบอยู่

ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (กรณี ศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยไท์ อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ) สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) คณะกรรมการสถานศึกษา 4) ผู้ปกครอง 5) นักเรียน 6) ชุมชน 7) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 8) หลักสูตร หนังสือ/ตำราเรียน 9) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น กระบวนการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) การวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) การพัฒนา ทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) การนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) การประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

ผลผลิต ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลการวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) ผลการพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) ผลการนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) ผลการประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน ผลย้อนกลับ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ภายในสถานศึกษา

และ3) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ต่อครอบครัว และชุมชน และผลการประเมินความเหมาะสมของ องค์ประกอบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า องค์ประกอบหลักที่ได้ จากการสังเคราะห์ มีความเป็นระบบ และสมบูรณ์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ที่สามารถประกอบกัน ขึ้นมาเป็นองค์ประกอบของระบบได้อย่างครบถ้วน มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ทิฆัมพร บุญมาก (2558) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการพัฒนา ครูในด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และได้พัฒนาระบบพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านข้อมูลป้อนกลับ

2. โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางโดยรวมอยู่ในระดับมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียน การสอนในระดับประถมศึกษาปัจจุบัน ยังไม่มีการ ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง งาน วิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับ ทางในระดับมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ แต่ด้วยวิธี การประยุกต์แนวคิดห้องเรียนกลับทางในการวิจัย ครั้งนี้มีบางส่วนที่คล้ายคลึงกับการมอบหมายให้ นักเรียนทำการบ้านในการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จึงทำให้ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปรากฏโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และผลการศึกษาสภาพที่พึง ประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การ จัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางโดยรวมอยู่ ในระดับมาก อาจเป็นเพราะวิธีการนำการจัดการ เรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางมาประยุกต์ใช้ เป็น เรื่องที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับหลักการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นการฝึกฝน

คุณลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่นักเรียนอีก ทางหนึ่ง สอดคล้องกับ ทิฆัมพร บุญมาก (2558) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการพัฒนาครูในด้านการจัดการ เรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมี ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาครูโดยภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

3. วิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับ ทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การฝึกอบรม การนิเทศภายใน การให้คำปรึกษา การกระจายอำนาจ และการปฏิบัติงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA สอดคล้องกับ ทิฆัมพร บุญมาก (2558) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียน รู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งผลการ ศึกษา พบว่า วิธีการพัฒนาครูพัฒนาครู ได้แก่ การ ฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การนิเทศภายใน การ พัฒนาทีมงานครู การอบรมเชิงปฏิบัติการ การให้ คำปรึกษา การวิจัย การพัฒนาตนเอง การสัมมนา การช่วยเหลือครูโดยตรง และการศึกษาต่อ

4. พัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดย ประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับ ทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัย ได้นำความรู้และข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยระยะที่ 1, 2 และ 3 มาใช้ในการพัฒนาระบบระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งระบบบริหาร จัดการประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ ประกอบย่อย ดังนี้

4.1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 9 องค์ ประกอบย่อย คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) คณะ กรรมการสถานศึกษา 4) ผู้ปกครอง 5) นักเรียน 6) ชุมชน 7) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 8) หลักสูตร หนังสือ/ตำราเรียน 9) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ในห้องถื่น

4.2 กระบวนการ ประกอบด้วย 6 องค์ ประกอบย่อย คือ 1) การวิเคราะห์บริบท ปัญหา

และความต้องการ 2) การวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) การพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) การนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) การประเมินสรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

4.3 ผลผลิต ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลการวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) ผลการพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) ผลการนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) ผลการประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

4.4 ผลย้อนกลับ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ภายในสถานศึกษา และ 3) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชน

ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

5. ผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

และมีผลการประเมินความพึงพอใจต่อระบบอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำผลการวิจัยการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในครั้งนี้

สิ่งสำคัญคือ ความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชน จึงควรมีการทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง และชุมชน ก่อนเริ่มดำเนินการพัฒนา

1.2 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจความมุ่งหมายของการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นให้ผู้มีส่วนร่วมตระหนัก และยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาของครอบครัวและชุมชน โดยใช้วิธีการจัดการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาความต้องการผู้ปกครอง หรือชุมชน ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนและสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- ทิพย์พร บุญมาก. (2558). การพัฒนาระบบพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- โรงเรียนบ้านห้วยไทร. (2560). รายงานการประเมินตนเอง SAR ปีการศึกษา 2559. ชัยภูมิ: โรงเรียนบ้านห้วยไทร.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรีนติ้ง แมสโปรดักส์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2548). การสังเคราะห์การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศต่างๆ. ปทุมธานี: เอกสารประกอบการประชุมโครงการสัมมนาวิจัย.
- Lunenburg, F. and Ornstein, A.C. (1996). *Education Administration: Concepts and Practices*. 2nd ed. New York: Wadsworth Publishing.